

Smacktacka tungan!

- Jens Friis-Hansen om hur han upptäckt människans allra viktigaste kroppsdel samt förlovat sig med Groupa.

- 1992 mötte jag nordiska världs- och folkmusikmästarna Groupa för första gången. Det var i Skinnskatteberg och jag var där med a cappella-sextetten Vocal Six och hade workshop med hundratals lystna sångare. På lördagskvällen var det konsert i den stora sporthallen, först med Groupa, därefter med oss. Jag minns hur jag gick upp på scen helt vimmelkantig av den knockout som Groupa med sitt okonstlade, lekfulla spel, sina hypnotiska rytmer och glödande sånger smaskat rakt in i alla mina känslors solar plexus. Till min stora glädje och hjälp att återfinna balansen satt nu hela Groupa på första parkett och diggade loss till vår fullkomligt väsensskilda doobeedoowobop-musik! "Det finns plats för alltsammans", tänkte jag.

Och som det ju är med Heliga Ögonblick, de sätter outplånliga spår. Så även i detta fall, i sporthallen i Skinnskatteberg i juni 1992. Groupa och därmed världs- och folkmusiken hade i mig nu gjort stormig entré och kommer regelbundet på omtumlande men varmt välkomna återbesök.

Jag har numera pausat i doobeewopandet för att tränga lite djupare in i andra text- och musikformer, bl.a. tillsammans med gitarristen och kompositören Peter Tegnér. Tillsammans utgör vi duon HappyNewDog som entusiastisk och svansviftande nosar runt i ett stort och öppet musikaliskt panorama. Rena rocklåtar i symfonisk/indie-stil blandas med nakna visor, jazzrockig barnmusik och experimentiella sound- och groovebaserade verk till dans, film och byggnader... (kolla in I want to build a house-videon, specialskrivna musik till Turning Torsos taklagsfest 2004).

Ett nytt HappyNewDog-projekt föds inte sällan ur ett fenomen av något slag. Det kan handla om äkta huslängtan, vara en hyllning till cykeln eller till den livgivande men desvärre döende stjärnan solen. Men det kan också handla om vad tungan gjort och gör för vårt mänskliga släkte förutom att hålla en del lustar vid liv!?

För ett fenomen som länge fascinerat är hur vi människor lyckats samla denna våran gigantiska reservoir av erfarenheter? Alla berättelser, alla sanningar och skrönor, råd och instruktioner, alla hot och ömheter som i form av små och stora, vackra och otäcka pratbubblor, förts vidare genom tusentals generationer och släktled. En del har spruckit under resans gång och innehållet spårlöst gått upp i ånga. Andra har snappats upp, sparats och forslats vidare. Och det kittlar lite lätt att tänka på tungans betydelse i allt detta! För med hjälp av ömsom smattrande, ömsom viskande tungor har dessa De Utvalda Budskapen beordrats eller smugglats vidare... till nya trakter, in i nya generationer, formats om till nya språk präglade av nya öden och prövningar. Tungor har sökt nya vägar, prövat nya sanningar... Ja herregud, vad hade vi då varit för några utan våra tungor!?

Ur denna fascination växte så ett knippe "tung"-sånger fram för ett par år sedan. Dessa första Tongue Songs var rena improvisationer som kom att innehålla element som kanske framförallt kan förknippas med världs- och folkmusik: blodfylld musik som väcker dansen i kroppsvätskorna, parat med djupt rotade människoberättelser på obestämbara språk och på obestämd vandringsfärd. Inte helt överraskande dök Groupa upp på återbesök, till en början enbart i tanken. Tongue Songs-skisserna skickades därför raskt till Mats Edén, Jonas Simonson och Terje Isungset i nuvarande Groupa. Och till vår stora förtjusning ville de gärna resa med ut i detta Tongue Songs-äventyr!

Musiken i de låtar som vi sedan fyllt på med är en vidsträckt HappyNewDog-blandning som nu får sin alldeles speciella infärgning genom samspelet med Groupas oeffterhärmliga musikanteri. Bli inte förvånade om man kan komma att känna doften av hemmaodlade flamencokryddor, hettan från en postmodern ballad och råskinnet av en punkifierad tango? En vals, vafalls? Tja, för all del, varför inte!

Språken i Tongue Songs är i vissa fall traditionella, i andra fall har det blivit ett hopkok av olika mer eller mindre igenkännbara språk. Ingen kan i förväg helt säkert veta vad tungan tänker avslöja. Vad vi däremot vet är att det är ett synnerligen varmt nöje att ge sig in i musiken med Groupa och tillsammans ta oss an Tongue Songs - ett gäng vilda visor på stulna språk!